

Sångpostillan - Heliga Trefaldighets dag

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-04-03
Senast uppdaterad 2017-06-04

Heliga Trefaldighets dag

Gud - Fader, Son och Ande

Tredje årgångens läsningar:

GT-text: 1 Moseboken 18:1-8

Epistel: Apostlagärningarna 4:5-12

Evangelium: Johannes 11:18-27

Psaltarpsalm 113:1.6

Dagens bön:

Heliga Treenighet, Fader, Son och Ande,
led oss till dina djup av rikedom, vishet och kunskap,
så att vi kan vittna om försoningens hemlighet.
Du som lever och verkar från evighet till evighet.
Amen.

Heliga Trefaldighets dag startar andra delen av kyrkoåret. I första delen har vi fått lära oss mycket om Jesus, vem han är, vad han gjort. Nu skall vi få lära oss att leva med Jesus, leva hans nya liv. En lång rad trefaldighetssöndagar undervisar oss om olika sidor av det kristna livet. Vi startar med att påminna oss om att Gud, Fadern, Sonen och den helige Ande hjälper oss på den vandringen.

Kom himmelske Fader var när mig är psalmen 272, som skrevs år 1922 av biskop Einar Billing i Västerås. Verserna 9, 10 och 11 skall hjälpa oss in i dagens budskap.

Predikans text: Johannes 11: 18 - 27

Betania låg inte långt från Jerusalem, ungefär en halvtimmes väg, och många judar hade kommit ut till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över brodern.

När Marta hörde att Jesus var på väg, gick hon och mötte honom. Men Maria satt kvar hemma. Marta sade till Jesus: ”Herre, om du hade varit här, hade min bror inte dött. Men jag vet ändå att Gud skall ge dig vad du än ber honom om.”

Jesus sade: ”Din bror kommer att uppstå.”

Marta svarade: ”Jag vet att han skall uppstå vid uppståndelsen på den sista dagen.” Då sade Jesus till henne: ”Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?”

Hon svarade: ”Ja, herre, jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen.”

Vi läser psalm 272 vers 9.

Kom, himmelske Fader, var när mig:
all kraft utav dig är ett lån.
Om du icke lyfter och bär mig,
var tager jag vingar ifrån?
Jag vet du ju aldrig kan svika,
men att jag från dig ej må vika,
o Fader, sänd till mig din Son.

Kom himmelske Fader var när mig,
ber och sjunger biskop Einar Billing.

Gud är lite svår att begripa sig på, om han bor långt bortom rymder vida. Denna söndags tema hjälper oss att förstå att Gud är en Gud som vill komma oss mycket nära - GUD möter oss som FADER, SON och ANDE. Han gjorde det i dopet då vi togs in i Guds familj i Faderns, Sonens och den helige Andes namn. Han gör det gång på gång. Öppnade ögon, Herre mig giv!

Kom himmelske Fader var när mig.
Den himmelske Fadern har två sändningar.

Redan Mose visste en hel del om detta. En tillflykt är han, urtidens Gud, och här nere råder hans eviga armar (5 Mos 33:27. 1917). Urtidens Gud är nutidens Gud. Han bryr sig om oss här och nu. Han sträcker ned sina två händer, Sonen och den helige Ande, till oss. Han drar oss in i sin kärleks ström. När han gör det anar vi att vi är Faderns älskade barn.

Kom himmelske Fader var när mig.
Också Paulus berättar om Faderns två sändningar i Gal. 4:4-6.

Först sänder Fadern sin Son till oss. I Johannes 1:18 (Giertz översättning) står det: Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud och står Faderns hjärta närmast, han har gjort honom känd. Jesus vet vad som finns i Faderns hjärta. Och han sänds för att tala om det för oss. Hela hans liv är en bilderbok om Faderns kärlek.

Jesus sändes inte endast för att tala om det för oss. Han sänds för att friköpa oss från alla makter, som förblindar oss och bara drar oss nedåt. Man kan se Jesus som Guds högra hand, som letar rätt på oss när vi är där nere och sedan lyfter oss in i Fadernshemmet. Guds Son gör oss till söner i Fadernshemmet och sedan sänder Fadern Anden, som man kan se som Guds vänstra hand. Anden kommer över oss och Anden kommer in i oss in i våra hjärtan för att ge oss en personlig erfarenhet av Faderns kärlek. Anden ropar i oss: Abba! Fader! (Läs Gal 4:4-6).

Kom himmelske Fader var när mig. Vi behöver lära oss att ropa så. inför allt det som kan drabba oss av olyckor, dödsfall, sorger, svårigheter eller av framgångar som gör oss självupptagna.

Kom himmelske Fader var när mig.
Jesus själv ber så. Johannes elfte kapitel berättar om att Lasaros blev sjuk. Det underliga är ju att Jesus inte rusar iväg till Lasaros med en gång. Han väntar i två dar. Under de dagarna dör Lasaros. Varför väntade Jesus i två dar? Han gjorde det för att be. Jesus drog sig ofta undan i bön. Han säger att han inte gör något utan att få order uppifrån, från Fadern (se Joh 5:19-20, 14:10-11). Denna stillhet inför Fadern är kanske något vi behöver lära oss. Vi griper ofta in. Vi grejar och ordnar och så blir allt fel. Jesus vågade dröja ett par dar. Han var inte lat. Han var inte feg. Men han väntade på svaret. Han ville höra Faderns röst. Jesus ber och han lär alla Guds barn att be så: Kom himmelske Fader var när mig.

Också Maria och Marta bad så. Men de bad också den sista raden i Billings psalm: O Fader, sänd till mig din Son.

Låt oss nu be som de och se vad som sedan händer.

Kom, himmelske Fader, var när mig: all kraft utav dig är ett lån. Om du icke lyfter och bär mig, var tager jag vingar ifrån? Jag vet du ju aldrig kan svika, men att jag från dig ej må vika, o Fader, sänd till mig din Son.

Vi sjunger psalm 272 vers 9.

Vi läser psalm 272 vers 10.

O Jesus, den frid som vi alla
begära, blott finnes hos dig.
I mörker vi famla och falla,
så snart du ej lyser vår stig.
Min tro är en flämtande gnista,
din segrade än i det sista.
O Herre, så tro du för mig.

Vi möter idag Marta och Maria. De hade det svårt nu. Kom himmelske Fader var när mig. O Fader, sänd till mig din Son.

Så som det var med Marta och Maria är det ibland hos oss. Också vi kommer in i svårigheter. Vi blir lessna, mycket lessna. Svårigheter, problem, sorger ... allt känns så tungt, vill dra oss neråt. Och vi, vi sjunker ihop, stänger in oss, deppar. I mörker vi famla och falla. Och vi undrar: Var är Gud?

Dagens text, Johannes 11:18-27, är nedskrivet för att hjälpa oss med det här. Den berättar om tre syskon, Marta, Maria och Lasaros. Det står att Jesus var mycket fäst vid dem.

När du läser detta hånder något med textorden. Du ser att du finns med här. Vågar kanske sätta in ditt eget namn. Jesus var mycket fäst vid ... Det är viktigt att lära känna Jesus. Och att han får lära känna oss. Också det mörka och dåliga hos oss, vår svåraste nöd. Jesu yrke är ju att va frälsare. Han känner bara dem som kommit till honom med det som de behöver frälsas från. Om vi gör det vet vi att vi inte är utlämnade när det svåra kommer.

Nu hände det att Lasaros blev sjuk. Man sände bud till Jesus: Herre, din vän är sjuk. Vi får ibland göra de orden till våra: Herre, din vän är sjuk, din vän har det svårt, din vän är tyngd av problem. Då får vi sända bud till Jesus, bära fram det i bön till honom, bär fram den nöd som vännerna omkring oss råkar ut för. Marta och Maria föreskriver inte Jesus hur han skall handla. Ber honom inte bota. Bara lägger fram det inför Jesus. Överlåter sedan vad som ska hända till honom. Och är sen stilla och väntar. Så får vi lyft upp din nöd, den du har för dig själv eller för någon i din närhet.

Fadern sträcker sina två händer, Sonen och den helige Ande emot oss.
Jag uppehåller dig med min rättfärdighets högra hand, läste vi i Jesaja 41:10.

Två verser längre fram står det hos Jesaja:
Ty jag är Herren, din Gud, som fattar din högra hand
och som säger till dig: Frukta inte, jag hjälper dig. (Jesaja 41:13)

Genom Jesus vill Fadern röra vid oss. Jesaja berättar om det i Jesaja 41:10 (Folkbibeln).
Frukta inte, ty jag är med dig,
se dig inte ängsligt om,
ty jag är din Gud.
Jag styrker dig, jag hjälper dig.
Jag uppehåller dig med min rättfärdighets högra hand.

Guds kärlek kan drabba oss, den kan gripa oss. Men den kan vara svår att begripa. David som lärt oss att sjunga: Du omsluter mig på alla sidor, säger i versen efter att en sådan kunskap är mig alltför underbar, den är mig för hög. Jag kan inte begripa den (Psaltaren 139:5-6). Men vi kan vända oss till Jesus och sjunga och be som det står i psalm 272:10: O Jesus, den frid som vi alla begära, blott finnes hos dig. I mörker vi famla och falla, så snart du ej lyser vår stig. Min tro är en flämtande gnista, din segrade än i det sista. O Herre, så tro du för mig.

Vi läser psalm 272 vers 11.

Din helige Ande du sände,
som allt vad oss felar beskär,
han styrke mig i mitt elände,
han vise mig dig som du är.
I ångest, i vanmakt och smärta
han säge mitt klenetrogna hjärta
att, Herre, du än är mig när.

Fadern sände sin Son till Marta och Maria. Jesus får klarsignal från Fadern att nu är det dags att gå till Betania. På vägen dit möter han först Marta. Hon är full av frågor. Grubblar och tänker. Om du, Jesus, hade varit här hade detta aldrig hänt. Hon kommer med sina varför??

Men samtidigt har hon en stark tro. Men jag vet ändå att Gud ska ge dig vad du än ber om. Jesus, du är inte hjälplös. Du kan få något från din Fader i himlen.

Jesus utmanar henne då. Han säger: Din bror kommer att uppstå. Hur reagerar du på det, Marta?

Och Marta reagerar. Jo, det där har jag hört så många gånger från våra präster. Jag vet att han ska uppstå vid uppståndelsen på den sista dagen, Och Jesus säger: Vem tror du egentligen ska uppväcka honom på den sista dagen? Och så säger Jesus dessa enormt starka ord:

Jag är uppståndelsen och livet.
Den som tror på mig skall leva om han än dör.
Och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö.

Döden är fasansfull, skrämmande, ofta obegriplig. Den ger oss ångest, vanmakt och smärta, som det står vers 11.

Men inför Dödens härjningar säger Jesus sitt gudomliga maktord: JAG ÄR …Jesus är JAG ÄR. Det var det namn som Fadern uppenbarade för Mose vid den brinnande busken. Mose frågar efter Guds namn och Gud svarar: Jag är den jag är. Och han sade vidare: ”Så skall du säga till Israels barn: Jag ÄR har sänt mig till er (2 Mos 3:14, Folkbibeln).

Jesus, han som fått namnet JAG ÄR, står för det som består då allting annat förgår. Jag är labil. Jesus är stabil. Jag är uppståndelse och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör. Och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö.

O härliga lott: att leva där döden sin överman fått. (Psalm 258:2)

Jesus säger: Jag är uppståndelsen, Marta. Jag ska inte bara uppväcka din bror. Jag ska se till att han lever efteråt också. Och så säger Jesus till Marta: Tror du detta? Tror du att även om en människa dör, skall hon få leva. Tror du att en människa som lever och tror på Jesus aldrig någonsin ska dö? Att den kroppsliga döden inte är någon verklig död.

Lägg märke till vad Marta svarar. Hon säger inte att hon tror på uppståndelsen. Hon säger att hon tror på Jesus: … jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen.”

Hemligheten med att en människa kan tro är den helige Ande. ”Jag tror att jag inte kan tro”, säger Luther i katekesen. Att jag tror beror på att den helige har dragit mig in i kärlekens kraftfält.

Enligt Billing säger i psalmen 272, vers 11, att Anden gör tre ting:

1. Han styrker mig i mitt elände.
2. Han visar mig dig som du är. Du är Jag är. Du är Uppståndelsen och Livet.
3. Han säger mitt klenetrogna hjärta att, Herre, du än är mig när.

Fadern sträcker sina två händer, Sonen och den helige Ande emot oss. Jag uppehåller dig med min rättfärdighets högra hand, läste vi i Jesaja 41:10.

Två verser längre fram står det hos Jesaja:

Ty jag är Herren, din Gud, som fattar din högra hand och som säger till dig: Frukta inte, jag hjälper dig (Jesaja 41:13).

Lägg märke till detta: Faderns högra hand, Sonen, fattar om mig och uppehåller mig. Faderns vänstra arm, den helige Ande, fattar min högra hand. Och när Faderns högra hand och Faderns vänstra hand fattar om mig får jag en himmelsk kram. Fadern sluter mig till sitt hjärta.

Jag hör pulsslagen: För Dig! För dig!

Eller för att uttrycka oss med kyrkofadern Gregorius af Nazianz från 300-talet: Gud bjuder upp till den trinitariska dansen. Faderns högra hand (Sonen) fattar om min vänstra axel och hans vänstra hand (Anden) fattar i min högra hand - vad är det om inte en inbjudan till dans.

Eller som kyrkofadern Peter av Bjärka-Säby från vårt århundrade uttrycker det:

Gud är till sin väsen gemenskap – en livfull, lekfull, längtansfull dans mellan Fadern och Sonen och Anden som pågår i evigheters evighet. I denna sprudlande dans, där Sonen, född av Fadern, sänder Anden som utgår från Fadern, frambringas Skapelsen i en hisnande kosmisk piruett och kröns med att Gud i ett anfall av hänförelse avbildar dig själv i sitt yppersta konstverk: Människan. Och som om detta inte var nog – Människan bjuds upp till dans.

Det är genom att delta i denna dans, i förtroligheten och innerligheten mellan Fader, Son och Ande, som människan blir sig själv. (Peter Halldorf Drick djupt av Anden, sid 16).

Vi sjunger nu vers 11 av psalmen 272: Din helige Ande du sände, som allt vad oss felar beskär, han styrker mig i mitt elände, han vise mig dig som du är. I ångest, i vanmakt och smärta han säge mitt klenetrogna hjärta att, Herre, du än är mig när. Ordbbrukarens ordbruk Bed och sjung psalmen 272 vers 9-11

Lyssna inåt till dessa bibelord: Jesus säger:

Jag är uppståndelsen och livet.

Den som tror på mig skall leva om han än dör,

och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö. Frukta inte, ty jag är med dig,

Se dig inte ängsligt om, ty jag är din Gud.

Jag styrker dig, jag hjälper dig

jag uppehåller dig med

min rättfärdighets högra hand.

Jesaja 41:10 (Folkbibeln) Ty jag är Herren, din Gud,

som fattar din högra hand

och som säger till dig: Frukta inte, jag hjälper dig.

(Jesaja 41:13)

I bibelskolans skattkammare Nyfikenhetsvandring 46 berättar om Anden åt alla